

Dosarul nr. 2r-118/24
2-20005619-01-2r-01032024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila)

DECIZIE

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Morei Ion,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Morei Ion împotriva lui Murzac Mihail cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune,

împotriva încheierii din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea cu privire la suspendarea procesului civil depusă de Murzac Mihail, reprezentat de avocatul Catana Eugeniu și suspendat procesul civil,

c o n s t a t ă:

La 15 ianuarie 2020, Morei Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Murzac Mihail, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 15 000 de Euro cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Prin hotărârea din 16 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea depusă de Morei Ion. S-a încasat din contul lui Murzac Mihail în beneficiul lui Morei Ion suma de 15 000 de Euro, convertiți în valută națională lei MD, conform ratei oficiale de schimb din data executării, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune. S-a încasat din contul lui Murzac Mihail în bugetul de stat suma de 8709, 25 de lei cu titlu de taxă de stat pentru cererea de chemare în judecată, de plata căreia a fost scutit reclamantul.

La 07 martie 2023, Murzac Mihail a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 05 octombrie 2023 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 16 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de Morei Ion.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de Murzac Mihail și intentată procedura de apel.

La 14 februarie 2024, avocatul Catana Eugeniu, în interesele lui Murzac Mihail, în temeiul art.262 lit.e) și 262 lit.e) din Codul de procedură civilă, a solicitat suspendarea procesului civil.

În susținerea cererii, reprezentantul apelantului Murzac Mihail, avocatul Catana Eugeniu a indicat că, intimatul/reclamant Morei Ion în motivarea cererii sale de chemare în judecată a invocat existența unei hotărâri irevocabile a instanței penale, adică prezenta cauză civilă derivă nemijlocit din procesul penal și că la moment pe rolul Curții Constituționale a fost înregistrată sesizarea sa privind controlul constituționalității a

unor prevederi din Codul de procedură penală, care au stat la baza adoptării hotărârilor judecătorești penale.

În viziunea reprezentantului apelantului, urmează să fie suspendat procesul civil din motiv că cauza civilă nu poate fi judecată până la rămânerea irevocabilă a sentinței în cauza penală intentată în privința lui Murzac Mihail.

Prin încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.261 lit.h) și 262 lit.e) din Codul de procedură civilă, s-a admis cererea depusă de Murzac Mihail, reprezentat de avocatul Catana Eugeniu cu privire la suspendarea procesului civil și s-a suspendat procesul civil, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Morei Ion împotriva lui Murzac Mihail cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, până la rămânerea irevocabilă a sentinței pe cauza penală intentată în privința lui Murzac Mihail în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

La 21 februarie 2024, Morei Ion, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii contestate.

În susținerea recursului Morei Ion a declarat că, instanța de apel eronat a concluzionat cu privire la suspendarea procesului civil, fără a ține cont de faptul că, prin sentința din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Murzac Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și s-a aplicat acestuia pentru infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni și pentru infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și s-a aplicat acestuia pentru infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni. Conform art.84 alin.(1) din Codul penal, pentru concursul de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Murzac Mihail o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 4 ani, iar în temeiul art.90 din Codul penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani. Prin decizia din 07 decembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău apelurile acuzatorului de stat și a apărătorului în interesele inculpatului declarate împotriva sentinței din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și menținută sentința fără modificări. Iar, prin decizia din 22 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Chetaru Dragoș în interesele inculpatului Murzac Mihail. S-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casată parțial decizia din 07 decembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate s-au menținut. Decizia în partea dispunerii rejudecării cauzei penale nefiind supusă niciunei căi de atac, în rest, fiind irevocabilă.

Recurentul consideră că, odată ce sentința din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a rămas irevocabilă în partea stabilirii vinovăției lui Murzac Mihail și restituită la rejudecare doar în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel eronat a dispus suspendarea procesului civil, deoarece potrivit art.436 alin.(2) din Codul de

procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat la data de 27 februarie 2024 copia încheierii contestate cu recurs din 14 februarie 2024, la adresa de domiciliu al recurentului Morei Ion (f.d.28, vol.II). Cu toate acestea, însă, la dosar nu se atestă informații, când încheierea contestată a fost comunicată recurentului.

Totodată, completul de judecată consideră că recursul declarat de Morei Ion este în termen, întrucât acesta a fost depus la 21 februarie 2024.

La 01 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Murzac Mihail copia recursului declarat de Morei Ion, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul și nu a prezentat referință (f.d.31, vol.II).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată încheierea contestată, soluționând prin decizie problema respectivă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit.c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Potrivit art.262 lit.e) din Codul de procedură civilă, procesul se suspendă până la data rămânerii irevocabile a hotărârii, deciziei, sentinței sau încheierii judecătorești sau până la data hotărârii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicției constituționale – în cazurile prevăzute la art.261 lit.h).

Din prevederile art.261 lit.h) din Codul de procedură civilă rezultă că, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în situația în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

După cum rezultă din acțiunea depusă de Morei Ion, dânsul solicită încasarea din contul pârâtului Murzac Mihail în beneficiul său a sumei de 15 000 de Euro cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, motivând că prezentul litigiu civil derivă nemijlocit din cauza penală intentată în privința lui Murzac Mihail învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

Aici se remarcă că, prin sentința din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Murzac Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea concursului de infracțiuni prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și i s-a aplicat pentru infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni și pentru infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni. Conform art.84 alin.(1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilit lui

Murzac Mihail pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis. S-a aplicat în privința lui Murzac Mihail pedeapsă complementară privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 4 ani. În temeiul art.90 din Codul penal, pedeapsa stabilită lui Murzac Mihail prin sentința dată a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani (f.d.51-60, vol.I).

Prin decizia din 07 decembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile depuse de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ina Malai și apelul apărătorului Dragoș Bogatu în interesele inculpatului Murzac Mihail și menținută fără modificări sentința din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d.61-67, vol.I).

Prin decizia din 22 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Chetru Dragoș în interesele inculpatului Murzac Mihail. S-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. În partea rejudecării cauzei decizia nu se spune niciunei căi de atac. În rest, decizia a rămas irevocabilă (f.d.68-83, vol.I).

Prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul procurorului și menținută sentința primei instanțe fără modificări (f.d.133, vol.I).

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție au fost respinse ca inadmisibile recursul ordinar și recursul suplimentar declarate de avocatul Chetru Dragoș în interesele inculpatului Murzac Mihail și s-a admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, casată integral decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată (f.d.125-142, vol.I).

Între timp, la 15 ianuarie 2020, Morei Ion, figurant în dosarul penal menționat supra, s-a adresat, în procedură contencioasă, la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu cerere de chemare în judecată, solicitând, în temeiul actelor judecătorești emise în cauza penală ce îl vizează pe Murzac Mihail, repararea prejudiciului material pretins cauzat de către ultimul prin infracțiune.

Prin hotărârea din 16 februarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a admis integral acțiunea depusă de Morei Ion și a încasat din contul pârâtului Murzac Mihail în beneficiul reclamantului a sumei de 15 000 de Euro cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, convertită în valută națională conform ratei oficiale de schimb la data executării, precum și s-a încasat din contul pârâtului la bugetul de stat taxa de stat în mărime de 8709,25 lei taxa de stat pentru cererea de chemare în judecată, de plata căreia a fost scutit reclamantul.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 07 martie 2023, Murzac Mihail a declarat apel nemotivat, iar la 05 octombrie 2023, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 16 februarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pe parcursul examinării cauzei în apel, și anume la 14 februarie 2024, avocatul Catana Eugeniu, în interesele lui Murzac Mihail, în temeiul art.261 lit.h) și art.262 lit.e) din Codul de procedură civilă, a solicitat instanței de apel suspendarea procesului

civil, iar drept motiv fiind menționat faptul că, intimatul/reclamant Morei Ion în susținerea cererii sale de chemare în judecată a invocat existența unei hotărâri judecătorești irevocabile a instanței penale, adică prezenta cauză civilă derivă nemijlocit din procesul penal ce-l vizează pe Murzac Mihail și că la moment pe rolul Curții Constituționale a fost înregistrată sesizarea sa privind controlul constituționalității a unor prevederi din Codul de procedură penală, care au stat la baza adoptării hotărârilor judecătorești penale (f.d.1, vol.II).

În viziunea reprezentantului apelantului Murzac Mihail, urmează să fie suspendat procesul civil până la rămânerea definitivă și irevocabilă a sentinței pe cauza penală.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 14 februarie 2024, în baza art.261 lit.h) și art.262 lit.e) din Codul de procedură civilă, a admis cererea depusă de Murzac Mihail, reprezentat de avocatul Catana Eugeniu cu privire la suspendarea procesului civil și a dispus suspendarea procesului civil, până la rămânerea irevocabilă a sentinței pe cauza penală intentată în privința lui Murzac Mihail în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că, prezenta cauză civilă derivă nemijlocit din cauza penală de învinuire a lui Murzac Mihail, în temeiul căreia reclamantul Morei Ion pretinde recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, de comiterea căreia este învinuit pârâtul, și pentru a exclude emiterea unei hotărâri contradictorii, a considerat necesar suspendarea procesului civil.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră pripită soluția instanței de apel privind suspendarea procesului civil, din următoarele motive.

După cum rezultă din materialele dosarului, sentința de condamnare din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea constatării vinovăției lui Murzac Mihail de comiterea concursului de infracțiuni prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) și art.326 alin.(3) lit.a) din Codul penal, a fost menținută prin decizia din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău. La rândul său, Curtea Supremă de Justiție, examinând cauza în ordine de recurs, verificând temeinicia și legalitatea deciziei din 11 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea stabilirii vinovăției inculpatului în baza art.326 alin.(3) alin. a) din Codul penal, a considerat-o corectă, cu menținerea acesteia, însă în partea stabilirii pedepsei, cauza penală a fost restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.140-141, vol.I).

La moment cauza penală menționată supra se află pe rolul Curții de Apel Chișinău.

Deși, în caza penală nu este pronunțată decizie definitivă și irevocabilă, totuși examinarea cauzei civile în ordine de apel nu este ținută direct de soluția finală ce urmează să fi emisă în dosarul penal. Or, cauza civilă nu are o legătură conexasă cu cauza penală, acestea pot fi judecate separat, iar soluția emisă în cauza penală nu poate influența pe viitor soluția în cauza civilă, având diferite obiecte de examinare și soluționate în diferite proceduri.

Pe lângă acestea, sentința de condamnare definitivă și irevocabilă nu poate constitui unicul mijloc de probațiune a pretențiilor, pe care reclamantul Morei Ion le-a înaintat în acțiunea civilă față de Murzac Mihail.

Or, mărimea și întinderea prejudiciului pretins cauzat de reclamant poate fi determinat de instanța de judecată reieșind din intima ei convingere, bazată pe o

cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În circumstanțele enunțate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind inoportună concluzia instanței de apel de a dispune suspendarea procesului civil în prezenta cauză, or, probe incontestabile ce ar duce la imposibilitatea examinării de mai departe a cauzei civile, până la data rămânerii irevocabile a sentinței de condamnare în dosarul penal, la cazul speței, nu se atestă.

Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul declarat de Morei Ion, de a casa încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și de a soluționa prin decizie problema respectivă, prin care se respinge cererea depusă de Murzac Mihail, reprezentat de avocatul Catana Eugeniu cu privire la suspendarea procesului civil, iar cauza civilă se restituie la Curtea de Apel Chișinău, pentru continuarea examinării acesteia în ordine de apel, în același complet de judecată.

În conformitate cu art.427 lit.c) și art.428 din Codul de procedură civil, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Morei Ion.

Se casează încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Morei Ion împotriva lui Murzac Mihail cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, soluționând prin decizie problema respectivă și se dispune:

Se respinge cererea depusă de Murzac Mihail, reprezentat de avocatul Catana Eugeniu cu privire la suspendarea procesului civil, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Morei Ion împotriva lui Murzac Mihail cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

Cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Morei Ion împotriva lui Murzac Mihail cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, se restituie la Curtea de Apel Chișinău, pentru continuarea examinării acesteia în ordine de apel, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi